

ทัศนะ

8

ktopinok@nationgroup.com

กรุงเทพธุรกิจ

มุมมองมหภาค

พศ.ดร.บุญธรรม รัตติยกัญญเสี

facebook.com/MacroView

Brexit ยุค 'บอริส จอห์นสัน' จะจบอย่างไร?

อย่างที่ผมได้เคยเขียนไว้เมื่อเดือนที่แล้วว่า บอริส จอห์นสัน นายกรัฐมนตรีอังกฤษท่านนี้ไม่ธรรมดา สามารถมีความพล้วที่หลายท่านคาดไม่ถึง แล้วนายจอห์นสันก็แสดงอิทธิฤทธิ์แรกด้วยการเสนอให้มีชะลอการ

กล่าวเปิดสภาของสมเด็จพระราชินีอลิซาเบธออกไป 3 สัปดาห์ จากกลางเดือน ก.ย. นี้ไปเป็นวันที่ 14 ต.ค. และได้รับการอนุญาตลงมาจากพระราชวังบักกิงแฮมเป็นที่เรียบร้อยแล้ว ซึ่งเท่ากับว่าหากพ้นสัปดาห์หน้าไป สภาของอังกฤษจะมีเวลาราว 2 สัปดาห์ในการยับยั้งการออกจากยุโรปของสหราชอาณาจักร (Brexit) ที่มีเส้นตายภายในวันที่ 31 ต.ค. นี้

บทความนี้จะขอโฟกัสไปที่คำถามเดียวคือ บอริส จอห์นสัน ต้องการอะไร? และจะทำให้เบริกซิทจบแบบไหนได้บ้าง

สำหรับคำตอบของคำถามแรกคือ นายจอห์นสันต้องการให้เกิดการเลือกตั้งใหญ่ขึ้นให้เร็วที่สุด โดยการที่เขาทำการยึดเวลาการเปิดสภาออกไปนั้น เนื่องจากรู้ว่าจะมีเหตุการณ์อยู่ 2 ประการที่กำลังจะเกิดขึ้น คือ

1. จากวันนั้นถึงกลางเดือน ก.ย. นี้ นายเจอโรมี คอร์บิน หัวหน้าพรรคแรงงานที่เป็นฝ่ายค้าน จะต้องเสนอวาระในการโหวตไม่ไว้วางใจก่อนที่สภาจะปิดชั่วคราวในสัปดาห์หน้า ซึ่งหากเขาและพรรครัฐบาลเกิดพลาดท่า พ่ายแพ้การโหวตมากเกินไป แรงกดดันที่จะให้มีการเลือกตั้งใหญ่จะอุบัติขึ้นในทันที โดยที่ Brexit ต้องเลื่อนจากวันที่ 31 ต.ค. นี้โดยปริยาย นั่นคือสิ่งที่นายจอห์นสันต้องการอยู่แล้ว ซึ่งคือการเลือกตั้งใหญ่ที่เขาเองมั่นใจว่าจะสามารถเอาชนะนายคอร์บินได้ไม่ยาก

2. หากนายคอร์บินทำไม่สำเร็จภายในสัปดาห์หน้า สิ่งที่จะเกิดขึ้นคือการอภิปรายวาระ Brexit ในวันที่ 16 ต.ค. เป็นต้นไป จนถึงเกือบสิ้นเดือน ต.ค. จะเกิดขึ้น ซึ่งประเด็นหลักเดิมตั้งแต่สมัยนางเทเรซา เมย์ คือการผูกเงื่อนไขการออกจากยุโรปของอังกฤษกับจุดผ่านแดนของไอร์แลนด์ หรือ Irish Backstop ที่ยุโรปบังคับให้อังกฤษต้องเป็นส่วนหนึ่งของยุโรปเช่นเดียวกับไอร์แลนด์หากยังหาจุดลงตัวของข้อตกลงระหว่างกันไม่ได้ใน 2 ปีถัดจากนี้ ซึ่งสภาอังกฤษไม่ยอม และอียูก็ไม่ยอมเจรจาเพื่อผ่อนปรนในประเด็นนี้กับอังกฤษเช่นกัน

ทีนี้ นายจอห์นสันคงต้องปล่อยของกับทั้งสภาอังกฤษและอียูว่าให้เกิดการเลือกตั้งใหญ่ที่จะจัดขึ้นใหม่ นั่นคือ ให้ประชาชนเป็นตัวตัดสินสำหรับทางตันดังกล่าวน่าจะดีที่สุด ตรงกับสิ่งที่นายจอห์นสันต้องการเช่นกัน

อาจจะมีส่วนท่านสงสัยว่าแล้วพรรค Brexit ของนายไบรอัน ฟาราจ ที่ล่าสุดมีคะแนนเสียงดีวันดีคืนจะไม่นับอุปสรรคต่อนายจอห์นสันหรือ ผมมีคำตอบอยู่ 2 ประการ คือเอาเข้าจริงหากมีประเด็น No deal เป็นประเด็นหลักของการเลือกตั้งใหญ่ พรรค Brexit ถือว่าเสียเปรียบมาก และนายฟาราจเองก็มีแนวโน้มจะร่วมเป็นพรรครัฐบาลกับนายจอห์นสันอยู่แล้วหลังการเลือกตั้งใหญ่ ทั้งนี้ หากจะพิจารณาความแตกต่างระหว่างจุดยืนของอังกฤษกับสหภาพยุโรป (อียู) ในสมัยของนายจอห์นสันและเทเรซา เมย์ จะพบว่านายจอห์นสันกล้าแลกหมัดกับอียูมากกว่า ด้วยไฟที่เหนือกว่าสมัยนางเมย์อยู่ 2 ประการ ได้แก่

1. หากนายคอร์บินไม่สามารถโหวตไม่ไว้วางใจนายจอห์นสันในสภาได้สำเร็จดังที่กล่าวข้างต้น นายจอห์นสันก็จะไม่เสี่ยงตายของจริงในมุมมองของอังกฤษที่ 31 ต.ค.

เนื่องจากนายจอห์นสันเองไม่แคร์ต่อการที่อังกฤษต้องออกจากยุโรปแบบ No deal เท่านั้นเอง เนื่องจากมีโดนัลด์ ทรัมป์ มารออยู่หน้าบ้านให้เซ็นข้อตกลงการค้าระหว่างกันอยู่แล้ว ไม่ว่าท้ายสุดแล้วอังกฤษจะได้เปรียบหรือเสียเปรียบสหรัฐก็ตาม

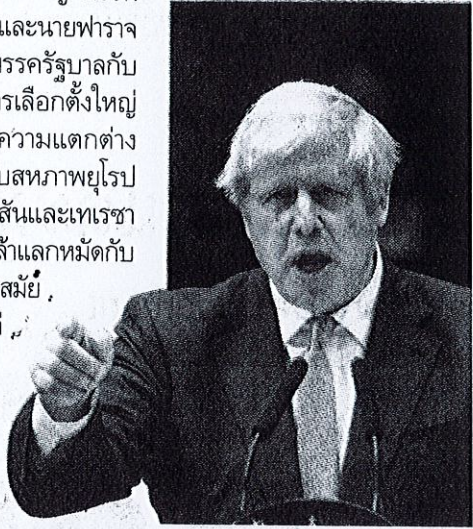
2. นายจอห์นสันมีแผนสำรองที่จะตกลงกับอียู หากกระแสชาวอังกฤษออกมาประท้วงแบบรุนแรงจริงๆ นั่นคือขอเลื่อนเส้นตายออกไปเป็นเวลา 2-3 เดือน โดยใช้ผลการเลือกตั้งใหญ่ทั่วประเทศอังกฤษ เป็นตัวตัดสินว่าจะจบกับอียูด้วยสถานะภาพใด

ซึ่งนางเมย์นั้นเสี่ยงการเลือกตั้งใหญ่เพราะไม่ใช่ทางของเธอ ทว่าสำหรับนายจอห์นสัน การเลือกตั้งใหญ่คือสิ่งที่เขาอยากให้เกิดขึ้นในเร็ววัน เนื่องจากเสียงของพรรคอนุรักษนิยมในสภามีมากกว่าฝ่ายค้านเพียง 2 เสียง และเขาเองก็ไม่ได้มีสถานะในพรรคที่ดีมากในตอนนั้น

โดยหากมีการเลือกตั้งเกิดขึ้นภายในปีนี้ นายจอห์นสันเชื่อว่ากลุ่มของเขาจะสามารถได้รับคะแนนเสียงที่มากกว่าในปัจจุบัน ทำให้เขาสามารถที่จะกลับขึ้นมาเป็นนายกรัฐมนตรีอีกครั้ง ด้วยต้นทุนทางการเมืองที่สูงกว่าในขณะนี้

มาถึงคำถามที่ 2 เบริกซิทจะจบอย่างไร คำตอบมี 2 ประการ คือ 1. หลังการเลือกตั้งใหญ่ หากนายจอห์นสันชนะการเลือกตั้ง อังกฤษออกจากยุโรปแบบที่มีข้อตกลงกับอียูแบบหลวมๆ หรือ Hard Brexit หรือโอกาสน้อยหนอย ที่นายคอร์บินชนะการเลือกตั้ง อังกฤษยังอยู่กับยุโรป ทว่าเศรษฐกิจอังกฤษจะกลับมาเป็นรัฐสวัสดิการอีกครั้ง และ 2. อังกฤษออกจากยุโรปแบบ No deal ซึ่งต้องถือว่ามีโอกาสไม่มาก ด้วยอุปสรรคทางการเมืองที่นายจอห์นสันเล่นการเมืองแบบที่เสี่ยงมากๆ กับอียู จนสถานการณ์ต่างๆ พาไปในทางนั้น

ทั้งนี้ นายจอห์นสันเองก็ไม่ได้เดือดร้อนมาก เนื่องจากเขามีสัมพันธ์ที่ดีกับนายทรัมป์ หรือแม้กระทั่งกับทางจีนด้วยในการรองรับสถานะภาพ No deal ของอังกฤษ ทว่าคนที่เดือดร้อนในระยะยาวคือชาวอังกฤษที่ท้ายสุดแล้ว คงจะไม่ได้ดีลการค้าที่ดีมากนักจากนายทรัมป์ และเศรษฐกิจอังกฤษจะเติบโตช้าลงจากความไม่แน่นอนของปัจจัยต่างๆ หลัง No deal ครับ

บอริส จอห์นสัน